

КОЛОКАЦИЈЕ С ПРИДЕВОМ *КРУПАН*¹

САЖЕТАК

Рад се бави утврђивањем колокационог опсега придева *крупан* на грађи издвојеној из електронског корпуса савременог српског језика (СрпКорп). Предмет истраживања су колокације с овим придевом у грађи коју чини 250 примера, који су класификовани према семантици примарног колоката, а он је у овом случају увек именица. У раду је примењена колокацијска метода. Циљ рада јесте утврдити у којем проценту придев *крупан* детерминише именице семантичких група које су уочене у издвојеном корпусу, у којем проценту стоји уз именице с категоријалним обележјем живо [+], а потом и упоредити заступљеност значења наведених у *Речнику српскога језика* са значењима која се јављају у примерима и утврдити њихову заступљеност у издвојеном корпусу. Резултати су дати у процентима.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: колокације, колокациони опсег, колокацијска метода, придев *крупан*

1. Увод

1.1. Теоријско полазиште, предмет и циљеви рада

Као резултат линеарног удруживања лексема у минималном контексту настају лексички спојеви различитог степена компактности, прозирности значења њихових конституената и постојаности, на основу чега се они могу посматрати дуж континуума, без јасних и оштрих граница, при чему средишњу позицију у том низу заузимају они лексички спојеви који су према релевантној лексиколошкој литератури одређени као *колокације* (Дражић 2014: 17).

¹ Рад је настао проширењем семинарског рада из предмета *Колокације у теорији и пракси*, под менторством проф. др Јасмине Дражић.

У домаћој литератури налазимо различите дефиниције ове језичке појаве. А. Нејгебауер колокацију одређује као „leksički i semantički moguć binom nastao spajanjem dveju reči ili grupa reči unutar jedne ili više ograničenih struktura” (Nejgebauer 1982: 341).

Колокације се могу одредити и као „uobičajen, ponekad i redovan, dvočlani spoj jedne lekseme s nekom drugom, po pravilu unutar određene sintaktičke jedinice – sintagme ili, nešto ređe, rečenice” (Prčić 2016: 149). Јасмина Дражић колокацију дефинише као „синтагматски лексички спој двеју или више аутосемантичких лексема, устројен према морфосинтаксичким правилима датог језика, с већим или мањим степеном постојаности и међусобне везаности елемената, условљених језичким и ванјезичким, културно-историјским и друштвеним датостима” (Дражић 2014: 73).

Твртко Прћић колокатима назива „dve lekseme koje u sklopu date kolokacije jedna s drugom kolociraju, u oba smera”, а они се „obično nalaze u hijerarhijskom odnosu, pri čemu jedan od njih, primarni, nastupa kao težište kolokacije i glavni nosilac značenja, dok ga onaj drugi, sekundarni pobliže određuje ili opisuje” (Prčić 2016: 151). Према критеријуму морфосинтаксичких обележја примарног колоката разликују се три основна модела: (1) примарни колокат именица, (2) примарни колокат придев, (3) примарни колокат глагол (Дражић 2014: 142).

У овом раду анализирани су примери у којима је примарни колокат именица у колокацији с конгруентним атрибутом. Дакле, у питању је модел: Adj + N.² У поређењу с другим моделима с именицама као примарним колокатима, овај модел је најфреквентнији и најпродуктивнији, а уједно је и прототипичан модел (Дражић 2014: 142). Придевско-именички лексички спојеви иду у ред најзаступљенијих структурних колокацијских образаца када је у питању детерминација појма номинованог именицом. Будући да су несамосталне речи, придеви се везују за именицу и садржајно, оним делом свога значења који је компатибилан са садржајем дате именице, и формално, конгруирајући са свим категоријалним обележјима именице (Дражић 2014: 156).

Р. Драгићевић је анализирала придеве са значењем људских особина у савременом српском језику, а списак разматраних придева обухвата и придев

² Скраћенице: Adj – придев, N – именица.

крупан. Поред примарног значења придева, изучаване су и његове секундарне семантичке реализације. Тако придев *крупан*, поред значења које се везује за опис човека, може описати и део тела по физичким својствима, нпр. *крупан бас*, затим овај придев може одређивати најразличитије (људске) активности, нпр. *крупно смејање*, јавља се и уз носиоца неке социјалне улоге, неког звања или занимања, нпр. *крупни чиновници*, као и уз биљке и животиње будући да и оне, попут човека, имају делове тела, нпр. *крупне јеле* (Драгићевић 2001: 221–231).

Д. Перваз је испитивала колокациони распон придева *тежак* у српском језику. Значења овог придева дели у две групе, при чему се прва група односи на „*težinu kao fizičku osobinu (u bukvalnom i figurativnom smislu)*”, а друга група означава „*teškoću pri obavljanju neke mentalne ili njoj slične radnje*” (Pervaz 1984: 603). Бавила се само оним колокацијама с придевом *тежак* у којима се као синоним јавља придев *велик*, а примере класификује према семантичким групама именица. Посебно указује на потребу изучавања колокација у оквиру једног језика, те на значај поређења двају и више језика (Pervaz 1984: 608).

Предмет овог истраживања су колокације с придевом *крупан*. Анализирани су примери у којима овај придев, као секундарни колокат, детерминише именицу, која је примарни колокат. Циљ рада јесте утврдити у којем проценту придев *крупан* детерминише именице семантичких група које су уочене у издвојеном корпусу, у којем проценту стоји уз именице с категоријалним обележјем живо [+], а потом и упоредити заступљеност значења наведених у *Речнику српскога језика* Матице српске (РМС) са значењима која се јављају у примерима и утврдити њихову заступљеност у издвојеном корпусу. Резултати су дати у процентима.

1.2. Корпус, методе

Као извор грађе за ово истраживање послужио је *Корпус савременог српског језика на Математичком факултету Универзитета у Београду* (СрпКорп).³ Овај извор одабран је због тога што су овакви корпуси „стилски, жанровски и дискурсно добро избалансирани”, те су „значајан извор грађе за језичка истраживања на готово свим нивоима језичке анализе” (Дражић

³ <<http://www.korpus.matf.bg.ac.rs/prezentacija/korpus.html>>

2014: 51). Издвојено је 250 примера. Примери су изоловани и дају се без контекста, но он је узет у обзир приликом анализе. Основни критеријум према којем су груписани примери јесте припадност именице, као примарног колоката, одређеној семантичкој групи. Након тога, применом колокацијске методе,⁴ наводе се лексеме којима придев *крупан* може бити замењен у датом споју. Оне су преузете из РМС и наводе се приликом анализе појединих семантичких група именица.

крупан, -пна, -о (одр. крүпнӣ, комп. крүпнијӣ) **1.** *који се састоји од већег броја једнообразних, истоврсних честица, делова; крупнозрн: ~ брашно, крупне капи (кише), ~ песак, ~ снег, ~ грожђе, ~ кукуруз.* **2. а.** *који је великог обима: дебло.* **б.** *који је великих димензија, велики; велики и висок: кит је најкрупнија животиња; ~ гора (шума).* **в.** *који је великих, широких костију, физички изразито развијен (нпр. човек).* **г.** *дугачак, велики: грабити крупним корацима.* **д.** *који се састоји од великог броја, који се истиче бројношћу, велики: крупне јединице.* **ђ.** *који је великих размера, који сачињава велики комплекс, развијен: крупна индустрија.* **3. а.** *који располаже великим материјалним средствима, имућан, богат: крупни земљопоседници, крупни капиталисти, крупни поседници.* **б.** *знаменит, значајан; врло угледан:*

једна од најкрупнијих личности у историји; крупна господа. **в.** *који се налази на високом друштвеном или државном положају; врло утицајан: ~ зверка, ~ риба.* **г.** *који је од значаја, важности, значајан, важан: ~ (државно, политичко) питање.* **4.** *који се истиче великим степеном нечега; који се истиче интензитетом, јачином и сл., врло велики: ~ крупни губици, ~ мана; добити крупне батине.* **5. а.** *громак, снажан, врло јак (акустички); низак, дубок (о гласу).* **б.** *који оставља снажан утисак, који делује снажно, упечатљив, изражајан: понесени крупним речима о слободи и напретку.* **в.** *увредљив, груб: ~ шала.* • **крупни план** филм. *истакнуто, гледаоцу приближено лице једног или два глумца или неки други детаљ (без декора и позадине) у филмском кадру.*

⁴ Колокацијска метода према Борису Хлебцу подразумева утврђивање семантичке дефиниције једног колоката путем принципа заменљивости другим лексемама с којима је у парадигматском односу, чиме се омогућава увид у део семантичког садржаја другог колоката (Дражић 2014: 40).

2. Анализа емпиријског материјала

а) У прву групу сврставају се примери у којима придев *крупан* стоји уз именицу која означава разне материје, а придев *крупан* значи 'који се састоји од већег броја истоврсних честица, делова'.

крупан + именица_(разне материје): *крупно брашно*, *крупно грозђе*, *крупне капље кише*, *крупна кафа*, *крупна киша*, *крупне пахуље*, *крупан песак*, *крупан прах*, *крупна роса*, *крупан снег*, *крупна со*, *крупне сузе*, *крупна трава*, *крупан шљунак*

б) У другу групу сврставају се именице које означавају људска бића. Велики број именица може се сврстати у категорију *nomina agentis* или *nomina professionis*. Примери су класификовани према значењу придева *крупан* уз ове именице. Све именице носе обележје живо [+] и људско [+].

1) Придев *крупан* уз именице у следећим примерима носи значење 'који је великих, широких костију, физички изразито развијен'.

крупан + именица: *крупна девојка*, *крупно дете*, *крупна домаћица*, *крупна жена*, *крупан инжењер*, *крупан калуђер*, *крупна кћер*, *крупни лакеји*, *крупна лепотица*, *крупан младић*, *крупан мушкарац*, *крупан официр*, *крупан полицајац*, *крупан сељак*, *крупна сестра*, *крупан створ*

2) У другој подгрупи доминантне су именице којима се означава човек који се бави одређеном активношћу или одређеним послом, а придев значи 'који (у великој мери) крши закон, обмањује људе и сл.'.

крупан + именица: *крупне варалице*, *крупни дилери*, *крупан кријумчар*, *крупан преступник*, *крупни обијачи*, *крупан разбојник*, *крупни спекуланти*, *крупни уцењивачи*, *крупни црноберзијанци*, *крупан шверцер*

3) У три примера придев значи 'који се налази на високом друштвеном или државном положају; врло утицајан'.

крупан + именица: *крупни генерали*, *крупна (државна) личност*, *крупни људи*

4) Придев *крупан* у овим примерима значи 'који располаже великим материјалним средствима, имућан богат'.

крупни банкари, крупан бизнисмен, крупни буржуји, крупни властелини, крупни зајмодавци, крупни закупници, крупни (земљо)поседници, крупан индустријалац, крупни капиталисти, крупни клијенти, крупни трговци, крупни финансијери, крупни фармери, крупан увозник

в) Именице које сврставамо у трећу семантичку групу означавају део људског тела или само тело. Придев *крупан* у оваквим примерима значи 'који се истиче својом величином'.

крупан + именица (тело / део тела): *крупне боре, крупни бркови, крупне веће, крупна глава, крупна грађа, крупне груди, крупан грудни кош,⁵ крупне дојке, крупни залисци, крупне зенице, крупни зуби, крупне коврице, крупне очи, крупне кости, крупна леђа, крупно лице, крупне локне, крупни младежи, крупне ноге, крупан нос, крупне пеге, крупне поре, крупни прсти, крупне руке, крупна силуета, крупан стас, крупно тело, крупне усне, крупна фигура, крупне црте лица, крупна чељуст, крупне шаке*

г) Четврту семантичку групу чине именице које означавају животиње. Придев *крупан* у наведеним примерима значи 'великог обима / великих димензија'. Све именице носе обележје живо [+].

крупан + именица (животиња): *крупне бубашвабе, крупан врабац, крупна гуска, крупна дивљач, крупна животиња, крупна кобила, крупан мачак, крупан миш, крупне муве, крупан ован, крупан петао, крупне птице, крупан пуж*

д) Придев *крупан* уз именице које означавају биљке носи значење 'великог обима / великих димензија'.

крупан + именица (биљка): *крупно биље, крупна вишња, крупно дрвеће, крупан каранфил, крупно класје пшенице, крупни кромпири, крупна крушка, крупно лишће, крупне љубичице, крупне малине, крупни ораси, крупне поморанце, крупан плод, крупне руже, крупне семенке, крупан сунцокрет, крупне трњине, крупни цветови, крупна шљива*

⁵ У овом примеру придев *крупан* детерминише именицу (примарни колокат) која увек, када значи 'део трупа између врата и трбуха чију коштану основу чине ребра, део кичме и грудна кост', а увек колоцира с једним од следећа два придева – *грудни, прсни*.

ђ) Придев *крупан* уз различите предмете значи 'великог обима / великих димензија'. Издваја се подгрупа у којој су наведени предмети који су скупоцени.

крупан + именица_(предмет): *крупни аутомобили, крупна дугмета, крупне лампе, крупна потковица, крупна решетка, крупне таблете*

крупан + именица_(скупоценост): *крупан бисер, крупни брилијанти, крупни дијаманти, крупни ћердани, крупно злато, крупне минђуше, крупан накит, крупна огрлица, крупан орден, крупна перла, крупни (краљевски) сафири*

е) Именице у примерима који следе именују различите материјале, углавном грађевинске, а придев остварује значење 'великог обима / великих димензија'.

крупан + именица_(материјал): *крупне (дрвене) коцке, крупна калдрма, крупно камење, крупно олово, крупна цигла*

ж) У овој групи наводе се именице које значе 'новац, новчано средство'. Придев *крупан* уз такве именице значи 'који се састоји од великог броја, који се истиче бројношћу, велики'.

крупан + именица_(новац): *крупна готовина, крупан добитак, крупан износ, крупне инвестиције, крупан капитал, крупан новац, крупни профити, крупна позајмица, крупна свота, крупне трансакције, крупан улог*

з) У великом броју примера овај придев јавља се уз апстрактну именицу. Подела према групама заснива се на значењу које придев остварује уз дату именицу.

1) 'који оставља снажан утисак, који делује снажно, упечатљив, изражајан'
крупна вест, крупно дејство, крупан доживљај, крупан знак, крупно изненађење, крупна истина, крупна лаж, крупна новост, крупна последица, крупне речи

2) 'који је од значаја, важности, значајан, важан'
крупна дела, крупни (мали) догађаји, крупне дужности, крупни задаци, крупан напредак, крупна обавеза, крупна одговорност, крупне одлуке, крупно питање, крупни подухвати, крупан посао, крупни (историјски) преврати,

крупна промена, крупан рад, крупан продор, крупни резултати, крупна реформа, крупан случај, крупне (државне) ствари, крупан (историјски) чин, крупан (економски) развој, крупан успех

3) 'који се истиче великим степеном нечега; који се истиче интензитетом, јачином и сл., врло велики'

крупне бриге, крупна (људска) великодушност, крупна врлина, крупан грех, крупна грешка, крупни злочини, крупан изазов, крупан изговор, крупан интерес, крупни комплекси, крупан квар, крупна крађа, крупне кризе, крупне мане, крупне мисли, крупне муке, крупне намере, крупна недаћа, крупни недостаци, крупне нелагодности, крупан несклад, крупан неуспех, крупна погрешка, крупан поремећај, крупни прекршаји, крупна препрека, крупан проблем, крупан промашај, крупне разлике, крупни разлози, крупна слабост, крупне сметње, крупна страст, крупна тајна, крупне тешкоће

и) У посебној семантичкој групи налазе се именице које означавају пренос одређене информације. Придев *крупан* у првом примеру има значење 'који оставља снажан утисак, који делује снажно, упечатљив, изражајан'. Изузетак су последња два примера јер у њима он носи значење 'увредљив, груб'.

крупан + именица_(комуникација): *крупни разговори, крупна псовка, крупне увреде*

ј) Ове именице означавају појаве које перципирамо чулом слуха, а настају радом говорних органа. Придев остварује значење 'громак, снажан, врло јак (акустички); низак, дубок (о гласу)'

крупан + именица_(звук): *крупан глас, крупан смех, крупан фијук*

к) Именице у овој групи везују се за привредну делатност, а придев *крупан* уз њих носи значење 'који је великих размера, који сачињава велики комплекс, развијен'.

крупан + именица_(привреда): *крупно банкарство, крупна индустрија, крупне компаније, крупне корпорације, крупне мануфактуре, крупна пољопривреда, крупна предузећа, крупна привреда, крупна производња, крупна трговина, крупна фирма*

л) Овим именицама обележава се облик кретања који се везује за људе или животиње. Придев носи значење 'дугачак, велики'.

крупан + именица_(кретање): *крупно гегане, крупан кас, крупни кораци, крупни покрети*

љ) Ове именице окупљене су у једну семантичку групу јер појаве које именују настају истим поступком. Придев *крупан* има значење 'великог обима / великих димензија'.

крупан + именица_(писање): *крупни иницијали, крупни наслови, крупан натпис, крупан рукопис, крупна слова*

м) У само једном примеру придев *крупан* стоји уз именицу која означава грађевину, при чему он носи значење 'великог обима / великих димензија'.

крупан + именица_(грађевина): *крупна зграда*

н) Последњи примери односе се на филмску терминологију, а остварено је значење 'истакнуто, гледаоцу приближено лице једног или два глумца или неки други детаљ (без декора и позадине) у филмском кадру'.

крупан + именица_(филм): *крупни план, крупни кадрови*

Ако бисмо примере посматрали на скали компактности која се тиче лексичких спојева, последњи примери показују највећи степен везаности конституената колокације у поређењу с осталим примерима.⁶ Будући да се ради о филмској терминологији, придев *крупан* није могуће заменити ниједним другим придевом сличног значења.

3. Закључак

На основу постављених циљева и након извршене анализе можемо донети неколико закључака. Прво што закључујемо јесте да у највећем броју

⁶ У континууму лексичких спојева, од оних чији су конституенти независни до оних садржински и формално нераздвојивих, постоји скала њихове компактности, чији је степен условљен факторима заменљивости, постојаности и прозирности (Prčić 2008: 147). Ово имплицира да ће степен везаности конституената колокације бити већи уколико је заменљивост мања, те постојаност већа, док ће њихово значење остати прозирно будући да се значење основних сема не мења (Дражић 2014: 74).

примера придев *крупан* детерминише апстрактну именицу (27%). Затим следе именице којима се именују људска бића (17%), а потом тело или део тела (13%). Важно је, међутим, напоменути да самим прегледањем резултата у СрпКорп закључујемо да бисмо анализом ширег или целокупног корпуса добили другачије резултате. Наиме, за потребе ове анализе узето је 250 различитих примера и самим тим је искључено понављање примера. Овај придев у прегледаним примерима најчешће је детерминисао именицу која означава људско биће или део тела, тј. најфреквентнији су спојеви *крупан човек* и *крупне очи*. Када је реч о категоријалном обележју живо [+], придев *крупан* детерминише именицу с обележјем живо [+] у 22% примера, при чему 17% именица носи и обележје људско [+].

Анализирани придев употребљен је у свим значењима која се наводе у РМС. Процентуална заступљеност значења у којима се овај придев јавља оваква је: 'који се састоји од већег броја истоврсних честица, делова' (5,5%), 'који је великих, широких костију, физички изразито развијен' (6,5%), 'који (у великој мери) крши закон, обмањује људе и сл.' (4%), 'који се налази на високом друштвеном или државном положају; врло утицајан' (1%), 'који располаже великим материјалним средствима, имућан богат' (5,5%), 'који се истиче својом величином' (13%), 'великог обима / димензија' (24%), 'који се састоји од великог броја, који се истиче бројношћу, велики' (4,5%), 'који оставља снажан утисак, који делује снажно, упечатљив, изражајан' (4%), 'који је од значаја, важности, значајан, важан' (9%), 'који се истиче великим степеном нечега; који се истиче интензитетом, јачином и сл., врло велики' (14%), 'увредљив, груб' (1%), 'громак, снажан, врло јак (акустички); низак, дубок (о гласу)' (1%), 'који је великих размера, који сачињава велики комплекс, развијен' (4,5%), 'дугачак, велики' (1,5%), 'истакнуто, гледаоцу приближено лице једног или два глумца или неки други детаљ (без декора и позадине) у филмском кадру' (1%). Уочена су и значења која се не наводе у РМС: 'који у великој мери крши закон, обмањује људе и сл.' (нпр. *крупан кријумчар*) и 'који се истиче својом величином' (нпр. *крупне очи*). Оно што можемо закључити из ових података јесте да издвојени корпус не потврђује редослед значења у РМС, те да би анализа ширег корпуса прецизније одредила које измене би требало унети у речнике.

Примери показују да је придев *крупан* могуће заменити придевом *ситан* у готово свим семантичким групама које у раду издвајамо. Ова замена могућа је у групама: разне материје (нпр. *ситно брашно*), људско биће (нпр. *ситна*

девојка), тело / део тела (нпр. *ситне очи*), животиња (нпр. *ситне бубашвабе*), биљка (нпр. *ситне вишње*), предмет (нпр. *ситна дугмета*), материјал (нпр. *ситно камење*), новац (нпр. *ситан добитак*), апстрактна именица (нпр. *ситна лаж*), комуникација (нпр. *ситне увреде*), звук (нпр. *ситан глас*), привреда (нпр. *ситна трговина*), кретање (нпр. *ситни кораци*) и писање (нпр. *ситна слова*). Оваква замена, међутим, не односи се на све примере који су сврстани у одређену семантичку групу, што потврђују примери: *крупна вест* : **ситна вест*, *крупне мисли* : **ситне мисли*, *крупна великодушност* : **ситна великодушност*. Замена није могућа у свим примерима који чине посебне семантичке групе, што показује да су те колокације везане односно да су такви спојеви постојанији.

Истраживања у вези с колокацијама примењују се у настави српског језика као страног. Она су веома значајна у настави страног језика на вишим нивоима учења, када се ученику / студенту отварају нови видици, а самим тим се и стечено знање на једном вишем нивоу надограђује, проширује и продубљује тако што се постојеће усвојене лексичке и граматичке структуре свде на природнији исказ, који је ближи изворном говорнику (Дражић 2014: 22). Но, и на нижим нивоима учења језика у оквиру целине која говори о куповини и новцу важно је увести колокације *ситан* и *крупан новац*, *ситна* и *крупна новчаница*, те *ситно* и *крупно* (у именичкој функцији), као и деривирани глаголске лексеме *уситнити* и *укрупнити*, а треба их укључити и при обради целине која обухвата воће и поврће, као и у оквиру свих у којима се обрађује градивна материја (Дражић 2009: 132).

Табела 1: Семантичке групе именица и именице које сврставамо у издвојене групе

СЕМАНТИЧКА ГРУПА	ПРИМАРНИ КОЛОКАТИ
разне материје (14)	брашно, грожђе, капље кише, кафа, киша, пахуље, песак, прах, роса, снег, со, трава, шљунак
људско биће (43)	девојка, дете, домаћица, жена, инжењер, калуђер, кћер, лакеји, лепотица, младић, мушкарац, официр, полицајац, сељак, сестра, створ, варалице, дилери, кријумчар, обијачи, преступник, разбојник, спекуланти, уцењивачи, црноберзијанци, шверцер, генерали, (државна) личност, људи, банкарни, бизнисмен, буржуји, властелини, зајмодавци, закупници, (земљо)поседници, индустријалац, капиталисти, клијенти, трговци, финансијери,

	фармери, увозник
тело / део тела (32)	боре, бркови, веђе, глава, грађа, груди, грудни кош, дојке, залисци, зенице, зуби, коврце, кости, леђа, лице, локне, младежи, ноге, нос, очи, пеге, поре, прсти, руке, силуета, стас, тело, усне, фигура, црте лица, чељуст, шаке
животиња (13)	бубашвабе, врабац, гуска, дивљач, животиња, кобила, мачак, миш, муве, ован, петао, птице, пуж
биљка (19)	биље, вишња, дрвеће, каранфил, класје пшенице, кромпири, крушка, лишће, љубичице, малине, ораси, помораце, плод, руже, семенке, сунцокрет, трњине, цветови, шљива
предмет (17)	аутомобили, дугмета, лампе, потковица, решетка, таблете, бисер, брилијанти, дијаманти, ђердани, злато, минђуше, накит, огрлица, орден, перла, сафири
материјал (5)	(дрвене) коцке, калдрма, камење, олово, цигла
новац (11)	готовина, добитак, износ, инвестиције, капитал, новац, профити, позајмица, свота, трансакције, улог
апстрактна именица (67)	вест, дејство, доживљај, знак, изненађење, истина, лаж, новост, последица, речи, дела, (мали) догађаји, дужности, задаци, напредак, обавеза, одговорност, одлуке, питање, подухвати, посао, (историјски) преврати, промена, рад, продор, резултати, реформа, случај, (државне) ствари, (историјски) чин, (економски) развој, успех, бриге, (људска) великодушност, врлина, грех, грешка, дрхтавица, злочини, изазов, изговор, интерес, комплекси, квар, крађа, кризе, мане, мисли, муке, намере, недаћа, недостаци, nelaгодности, несклад, неуспех, погрешка, поремећај, прекршаји, препрека, проблем, промашај, разлике, разлози, слабост, сметње, страст, тајне, тешкоће
комуникација (3)	разговори, псовка, увреде
звук (3)	глас, смех, фијук
привреда (11)	банкарство, индустрија, компаније, корпорације, мануфактуре, пољопривреда, предузећа, привреда, производња, трговина, фирма
кретање (4)	гегање, кас, кораци, покрети

писање (5)	иницијали, наслови, натпис, рукопис, слова
грађевина (1)	зграда
филм (2)	план, кадрови

ИЗВОРИ

СрпКорп: *Корпус савременог српског језика на Математичком факултету Универзитета у Београду.* <<http://www.korpus.matf.bg.ac.rs/prezentacija/korpus.html>>

РМС: *Речник српскога језика* (2011). Нови Сад: Матица српска.

ЛИТЕРАТУРА

Драгићевић, Рајна (2001). *Придеви са значењем људских особина у савременом српском језику. Творбена и семантичка анализа.* Београд: Институт за српски језик САНУ.

Дражић, Јасмина (2009). Комуникативни приступ истраживању блискозначних придева. *Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду.* Нови Сад: Филозофски факултет. XXXIV–1: 125–134.

Дражић, Јасмина (2014). *Лексичке и граматичке колокације у српском језику.* Нови Сад: Филозофски факултет.

*

Nejgebauer, Aleksandar (1982). *Odlike kolokacija u engleskom jeziku.* *Zbornik radova Instituta za strane jezike i književnosti.* Novi Sad: Filozofski fakultet. 4: 339–347.

Pervaz, Draginja (1984). *O nekim kolokacijama sa pridevom težak.* *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku.* Novi Sad: Matica srpska. 27–28 /1: 603–608.

Prčić, Tvrtko (2016). *Semantika i pragmatika reči. Treće, elektronsko, izdanje.* Novi Sad: Filozofski fakultet. <<http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2016/978-86-6065-356-9>>

Gorica Mirković

COLLOCATIONS WITH ADJECTIVE *KRUPAN*

SUMMARY

The paper deals with determining the collocational range of the adjective *krupan* in selectively chosen data from the Corpus of Contemporary Serbian Language (CCS). The subject matter of the research are collocations with the aforementioned adjective in the data set consisting of 250 examples. Examples are categorized according to the semantics of the primary collocate which is always a noun, in this case. The method applied in the paper is the collocational method. The primary aim is to specify to what extent adjective *krupan* determines nouns of semantic categories observed in the selected data. Besides that, another aim is to determine to what extent this adjective occurs with nouns with categorial feature animate [+], as well as to compare the representation of the meanings listed in Dictionary of the Serbian language with meanings occurring in the examples, and to determine their representation in the selected corpus. Results obtained are given as percentage.

KEYWORDS: collocations, collocational range, collocational method, adjective *krupan*

Мрр Горица Мирковић
Одсек за српски језик и лингвистику
Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду
Србија
gorica.mirkovic.96@gmail.com